

Språkutveckling i förskoleklass

Förskoleklassens syfte och centrala innehåll:

Undervisningen i förskoleklassen ska utgå från den värdegrund och det uppdrag samt de övergripande mål och riktlinjer som framgår av del 1 och 2 i denna läroplan. Denna del kompletterar del 1 och 2 genom att förtydliga syftet med och det centrala innehållet i undervisningen i förskoleklassen samt hur ***undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utvecklas i riktning mot de kunskapskrav som senare kommer att ställas i den aktuella obligatoriska skolformen.***

Kursplan Svenska

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte Svenska

För att garantera att elever, som riskerar att inte uppnå kunskapskraven, upptäcks tidigt och får adekvat stöd, lägger utredningen fram förslag om en åtgärdsgaranti i förskoleklassen och i årskurs 1 och 3 i grundskolan och sameskolan samt i årskurs 1 och 4 i specialskolan. En åtgärdsgaranti kan inte garantera att alla elever lär sig läsa, skriva och behärska grundläggande matematik utan garanterar att elever med behov av stöd upptäcks tidigt och får adekvata stödåtgärder.

De viktigaste syftena med åtgärdsgarantin är:

- att alla elever ska genomgå en obligatorisk kartläggning i förskoleklassen och genomföra nationella bedömningsstöd i årskurs 1 och 3
- att elever i behov av stöd ska garanteras rätt till tidigt stöd i sin läs-, skriv- och matematikutveckling
- att elever i behov av stöd garanteras att personal med specialpedagogisk kompetens deltar i analys, planering och uppföljning av stödåtgärderna.

Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i läsförståelse i slutet av årskurs 1

Eleven kan läsa meningar i enkla, bekanta och elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett delvis fungerade sätt. Genom att kommentera och återge någon för eleven viktig del av innehållet på ett enkelt sätt visar eleven begynnande läsförståelse. Med stöd av bilder eller frågor kan eleven också uppmärksamma när det uppstår problem med läsningen av ord eller med förståelse av sammanhanget och prövar då att läsa om och korrigera sig själv. I samtal om texter som eleven lyssnat till kan eleven föra enkla resonemang om texters tydligt framträdande innehåll och jämföra detta med egna erfarenheter.

Nya språket lyfter

nya språket lyfter

Det bygger på löpande observationer i den ordinarie undervisningen. Till sin hjälp har läraren en handledning med en forskningsöversikt och observations och avstämningpunkter som fokuserar både elevens språkutveckling och lärarens undervisning

Forskning: Stödja och styra

Bedömningsstöd obligatoriskt att använda

Begrepp

I bedömningsstödet refereras till fyra olika typer av läsning.

- Logografisk läsning: Eleven känner igen hela ord, till exempel sitt namn eller några vanliga ordbilder som och, hej, jag, men har inte "knäckt läskoden".
- Enkel ljudning: Eleven har "knäckt läskoden" och ljudar ihop enskilda ljud till en helhet.
- Avancerad ljudning: Eleven ljudar ihop orddelar till en helhet.
- Ortografisk helordsläsning: Eleven läser flytande, det vill säga läser ord som helheter.

I kunskapskrav i årskurs 1 används begreppen ljudningsstrategi och helordsläsning och i kunskapskrav i årskurs 3 används begreppen läsa med flyt, lässtrategier och läsförståelse för att beskriva elevens läsförmåga.

Ljudningsstrategi i årskurs 1 avser framförallt enkel ljudning men kan även innefatta avancerad ljudning, och lässtrategier är ett begrepp som både omfattar strategier för avkodning och för förståelse. Även i begreppet läsförståelse ingår både

avkodning och förståelse. När det gäller helordsläsning som nämns i kunskapskrav i årskurs 1 kan det vara både logografisk och ortografisk läsning. Med läsa med flyt som finns med i kunskapskrav i årskurs 3 avses att eleven använder ortografisk helordsläsning som avkodningsstrategi

Bokstävernas namn – gemener

s	v	ö	t	c	y
n	f	b	u	p	m
o	z	a	j	q	h
r	å	x	d	e	g
ä	i	k	l	w	

Bokstävernas ljud

A	L	V	R	I	Y
Z	N	Ö	C	B	F
Å	U	E	X	T	K
S	D	Ä	M	G	H
O	P	J	Q	W	

Avstämning A

LÄSA - LÄRARENS HÖGLÄSNING

Avstämningen genomförs med en text som läraren själv väljer. Texten kan antingen vara en skönlitterär text eller en faktatext.

Ord

är	ett	och
en	äpple	ser
träd	Teo	Tanja

Teo och Tanja

Teo och Tanja är ute och leker.
 Då ser de ett träd med äpplen.
 Oj! Ett äpple ramlar ner på Teo.
 Tanja tar upp äpplet och biter i det.
 Då tittar en liten larv ut ur äpplet.

LERUM